

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 29.3.2010
KOM(2010)94 v konečnom znení

2010/0064 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa zrušuje rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Sexuálne zneužívanie a sexuálne vykorisťovanie detí sú obzvlášť závažnou formou trestnej činnosti, pretože sú namierené proti deťom, ktoré majú právo na osobitnú ochranu a starostlivosť. Obetiam prinášajú dlhodobú telesnú, duševnú a sociálnu ujmu a samotná existencia týchto trestných činov narúša základné hodnoty modernej spoločnosti týkajúce sa osobitnej ochrany detí a dôvery v príslušné štátne inštitúcie. Hoci presné a spoľahlivé štatistické údaje chýbajú, štúdie uvádzajú, že menšia, avšak nie zanedbateľná časť detí v Európe môže byť obeťou sexuálnych útokov a výskum takisto poukazuje na to, že tento fenomén neklesá, naopak, výskyt niektorých foriem sexuálneho násillia narastá.

Všeobecným politickým cieľom Únie v tejto oblasti podľa článku 67 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je zaistiť vysokú úroveň bezpečnosti prostredníctvom opatrení na prevenciu a boj proti trestným činom, medzi ktoré patrí sexuálne zneužívanie a sexuálne vykorisťovanie detí. V súlade s článkom 83 Zmluvy o fungovaní Európskej únie by k tomuto účelu mali byť zvedené predovšetkým základné pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblasti sexuálneho vykorisťovania detí. Osobitným cieľom by bolo účinné stíhanie trestných činov, ochrana práv obetí a predchádzanie sexuálnemu vykorisťovaniu a zneužívaniu detí.

• Všeobecný kontext

Pokiaľ ide o obeť v detskom veku, hlavným dôvodom výskytu tohto fenoménu je ich zraniteľnosť, ktorá je dôsledkom pôsobenia celého radu faktorov. Nedostatočné fungovanie mechanizmov presadzovania práva prispieva k rozmachu tohto fenoménu, pričom ťažkostí pribúda, pretože niektoré formy trestných činov presahujú hranice štátov. Obete sa zdráhajú zneužitie oznámiť. Rozdiely v trestnom práve a trestných konaniach v jednotlivých štátoch môžu spôsobovať rozdielnosť vo vyšetrovacích postupoch a trestnom stíhaní. Odsúdení páchatelia môžu po prepustení naďalej predstavovať nebezpečenstvo. Rozvoj informačných technológií zvýšil naliehavosť týchto problémov, pretože uľahčil výrobu a distribúciu snímok zobrazujúcich sexuálne zneužívanie detí a súčasne páchatelom zabezpečil anonymitu a spôsobil rozšírenie trestnoprávnej zodpovednosti na viacero jurisdikcií. Zjednodušenie cestovania a rozdiely v príjmoch ešte viac podnecujú tzv. sexuálnu turistiku zameranú na deti, ktorá má často za následok beztrestné páchanie sexuálnych trestných činov na deťoch v zahraničí. Stíhanie organizovanej trestnej činnosti je náročné a takáto trestná činnosť prináša pri malom riziku značné zisky.

Vnútroštátne právne predpisy sa týmto problémom venujú v rozličnom rozsahu. Tento prístup však nie je dostatočne prísny alebo konzistentný, aby poskytol dôraznú reakciu spoločnosti na tento rušivý fenomén.

Nedávno prijatý Dohovor Rady Európy (CETS č. 201) o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (ďalej len „dohovor Rady Európy“) je v súčasnosti najvyššou medzinárodnou normou na ochranu detí pred sexuálnym zneužívaním a vykorisťovaním. Z celosvetového hľadiska je hlavnou medzinárodnou normou Opčný protokol k Dohovoru o právach dieťaťa o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii z roku 2000. Nie všetky členské štáty však k tomuto dohovoru už pristúpili.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

Na úrovni EÚ sa rámcovým rozhodnutím Rady 2004/68/SVV ustanovila minimálna úroveň zosúladenia právnych predpisov členských štátov s cieľom kriminalizovať najzávažnejšie formy sexuálneho zneužívania a vykorisťovania detí, rozšíriť vnútroštátnu súdnu právomoc a poskytnúť minimálnu úroveň pomoci obetiam. Hoci požiadavky vo všeobecnosti boli implementované, rámcové rozhodnutie má niekoľko nedostatkov. Zosúladzuje právne predpisy len v prípade obmedzeného počtu trestných činov, nerieši nové formy zneužívania a vykorisťovania s použitím informačných technológií, neodstraňuje prekážky v trestnom stíhaní mimo územia dotknutého štátu, nevyhovuje všetkým špecifickým potrebám obetí v detskom veku a neobsahuje primerané opatrenia na prevenciu trestnej činnosti.

Ostatné iniciatívy EÚ, ktoré prebiehajú alebo sa zavádzajú, sčasti riešia niektoré z týchto problémov, ktoré sa týkajú aj sexuálnych trestných činov páchaných na deťoch. Patria sem rozhodnutie Rady 2000/375/SVV z 29. mája 2000 o boji proti detskej pornografii na internete, rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi, rámcové rozhodnutie Rady 2005/222/SVV z 24. februára 2005 o útokoch na informačné systémy, rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 854/2005/ES z 11. mája 2005 zakladajúce viacročný program Spoločenstva na podporu bezpečnejšieho používania internetu a nových online technológií a rámcové rozhodnutie Rady 2008/947/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky a probačné rozhodnutia na účely dohľadu nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami.

- **Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie**

Ciele sú v plnom súlade s politikou EÚ v oblasti podpory, ochrany a dodržiavania práv detí v rámci vonkajšej aj vnútornej politiky EÚ. EÚ jednoznačne uznala potrebu ochrany práv detí v Charte základných práv Európskej únie, najmä v článku 24. Vo svojom oznámení *K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa* si Komisia stanovila cieľ maximalizovať využitie existujúcich oblastí politiky a nástrojov sčasti s cieľom chrániť deti pred násilím a sexuálnym vykorisťovaním v rámci EÚ aj mimo nej. Ciele sú takisto v súlade s programom Bezpečnejší internet zavedeným na podporu bezpečného používania internetu a nových online technológií najmä pre deti, a na boj proti nezákonnému obsahu. Program Bezpečnejší internet prispieva k predchádzaniu sexuálnemu zneužívaniu detí prostredníctvom celého radu opatrení vrátane posilnenia samostatnosti a ochrany maloletých, zvyšovania povedomia a výchovy, sebaregulácie a nástrojov na zaistenie bezpečnosti.

Ciele sú v plnom súlade s návrhom smernice o predchádzaní obchodovaniu s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí, ktorú predkladá Komisia.

Ciele sú takisto v súlade s novou stratégiou EÚ pre mládež (uznesenie Rady z 27. novembra 2009), ktorá sa týka detí a mládeže vo veku 13 až 20 rokov a ktorá zakotvuje európsku politiku v oblasti mládeže do medzinárodného systému ľudských práv. Stratégia EÚ pre mládež zdôrazňuje, že život a budúcnosť mladých ľudí sú do veľkej miery ovplyvnené príležitosťami, podporou a ochranou v ich detstve a vyzýva zainteresované strany na miestnej úrovni, aby identifikovali ohrozených mladých ľudí, poskytli im pomoc, prípadne ich nasmerovali na iné orgány a aby uľahčili prístup týchto ľudí k zdravotným zariadeniam.

Tento návrh bol podrobený dôkladnej kontrole, aby sa zabezpečil plný súlad jeho ustanovení so základnými právami a najmä ľudskou dôstojnosťou, zákazom mučenia a neľudského

a ponížujúceho zaobchádzania alebo trestania, s právami detí, právom na slobodu a bezpečnosť, slobodou prejavu a právom na informácie, ochranou osobných údajov, právom na účinný opravný prostriedok a spravodlivý proces a zásadami zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov.

Osobitná pozornosť sa venovala článku 24 Charty základných práv Európskej únie, v ktorom sa stanovuje povinnosť zabezpečiť potrebnú ochranu detí. Uvádza sa tu, že deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Okrem toho sa tu požaduje, aby všetky opatrenia týkajúce sa detí bez ohľadu na to, či ich prijímajú verejné orgány alebo súkromné inštitúcie, zohľadňovali v prvom rade najlepší záujem dieťaťa. Táto požiadavka je uvedená aj v Dohovore OSN o právach dieťaťa.

Ustanovenia o kriminalizácii nových foriem zneužívania prostredníctvom internetu, o uznávaní špeciálnych vyšetrovacích techník, zákaze vykonávania určitých aktivít a výmene informácií s cieľom zabezpečiť implementáciu v rámci EÚ boli osobitne skúmané vzhľadom na právo na rešpektovanie osobného a rodinného života a vzhľadom na ochranu osobných údajov [článok 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach (ďalej len „EDLP“), články 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie]. Ustanovenia na posilnenie presadzovania práva v prípadoch uverejňovania a šírenia materiálu obsahujúceho zneužívanie detí, propagácie detskej pornografie a podnecovania sexuálneho zneužívania detí a ustanovenia o mechanizmoch zablokovania prístupu na internetové stránky obsahujúce detskú pornografiu boli skúmané najmä vzhľadom na slobodu prejavu (článok 10 EDLP, článok 11 Charty základných práv Európskej únie).

V prípade potreby možno na podporu úsilia členských štátov splniť požiadavky stanovené v tejto smernici primerane použiť možnosti financovania, ktoré sú na úrovni Európskej únie k dispozícii.

2. KONZULTÁCIA SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A HODNOTENIE VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Metódy konzultácie, hlavné cieľové odvetvia a všeobecný profil respondentov

Na troch rozličných stretnutiach týkajúcich sa sexuálneho zneužívania detí, sexuálneho vykorisťovania a obchodovania s ľuďmi bolo konzultované široké spektrum odborníkov z danej oblasti. Patrili medzi nich najmä zástupcovia vlád členských štátov, členovia skupiny odborníkov Komisie v oblasti obchodovania s ľuďmi, zástupcovia medzinárodných organizácií, najmä Rady Európy a organizácie UNICEF, mimovládnych organizácií, vysokých škôl a výskumných centier a iných verejných inštitúcií. Niekoľko odborníkov a organizácií následne zaslalo svoje návrhy a poskytlo informácie.

Diskusie v Rade o návrhu rámcového rozhodnutia, ktoré v tejto veci predložila Komisia, boli zdrojom informácií o právnych predpisoch členských štátov a ich súčasnom postupe. Tieto informácie do veľkej miery potvrdili potrebu nového rámca na úrovni EÚ, ktorý by zosúladiť právne predpisy jednotlivých členských štátov.

Zhrnutie odpovedí a spôsob, akým boli zohľadnené

Hlavné pripomienky nadväzujúce na konzultáciu:

- potreba zohľadniť zlepšenia uvedené v dohovore Rady Európy,
- potreba kriminalizovať tie formy zneužívania, ktoré neboli zahrnuté do súčasného rámcového rozhodnutia, najmä nové formy trestných činov, pri ktorých sa používajú informačné technológie,
- potreba odstrániť prekážky vo vyšetrovaní a trestnom stíhaní cezhraničných prípadov,
- potreba zabezpečiť komplexnú ochranu obetí najmä pri vyšetrovaniach a trestných konaniach,
- potreba prevencie trestnej činnosti prostredníctvom intervenčných programov a liečby,
- potreba zabezpečiť, aby rozsudky a bezpečnostné opatrenia vzťahujúce sa na nebezpečných páchatel'ov v jednej krajine boli účinné vo všetkých členských štátoch.

Pripomienky prijaté počas konzultácie boli zohľadnené pri hodnotení vplyvu. Niektoré návrhy predložené rôznymi zainteresovanými stranami počas konzultačného procesu neboli zahrnuté do návrhu, a to z rozličných dôvodov, ktoré sú vysvetlené v hodnotení vplyvu.

• Získavanie a využívanie odborných posudkov

Externé odborné posudky neboli potrebné.

• Hodnotenie vplyvu – dokument SEK(2009) 355 a zhrnutie hodnotenia vplyvu – dokument SEK(2009) 356

V súvislosti s predchádzajúcim návrhom rámcového rozhodnutia boli skúmané rôzne politické možnosti ako prostriedky na dosiahnutie cieľa.

• Politická možnosť 1: Žiadne nové opatrenia EÚ

EÚ by neprijala žiadne nové opatrenia na boj proti sexuálnemu zneužívaniu a vykorisťovaniu detí (v podobe právnych predpisov, nepolitických nástrojov, finančnej pomoci) a členské štáty by pokračovali v procese podpisovania a ratifikácie dohovoru Rady Európy.

• Politická možnosť 2: Doplniť platné právne predpisy nelegislatívnymi opatreniami

Platné právne predpisy EÚ, najmä rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV, by neboli zmenené a doplnené. Namiesto toho by sa mohli prijať nelegislatívne opatrenia na podporu koordinovaného uplatňovania vnútroštátnych právnych predpisov. Táto činnosť by zahŕňala výmenu informácií a skúseností v oblasti trestného stíhania, ochrany obetí alebo prevencie trestnej činnosti, zvyšovanie povedomia, spoluprácu so súkromným sektorom a podporu samoregulácie alebo vytváranie mechanizmov na zhromažďovanie údajov.

• Politická možnosť 3: Nové právne predpisy o trestnom stíhaní páchatel'ov, ochrane obetí a prevencii trestnej činnosti

Prijal by sa nový legislatívny akt, do ktorého by bolo zahrnuté súčasné rámcové rozhodnutie, niektoré ustanovenia dohovoru Rady Európy a ďalšie prvky, ktoré nie sú uvedené ani v jednom z uvedených dokumentov. Toto nové rámcové rozhodnutie by zahŕňalo trestné stíhanie páchateľov, ochranu obetí a predchádzanie týmto fenoménom.

- Politická možnosť 4: Nové komplexné právne predpisy na posilnenie trestného stíhania páchateľov, ochrany obetí a prevencie trestnej činnosti (ako pri možnosti 3) a prijatie nelegislatívnych opatrení (ako pri možnosti 2)

Platné ustanovenia rámcového rozhodnutia 2004/68/SVV by sa doplnili opatreniami EÚ prijatými na účely zmeny a doplnenia trestného práva hmotného a procesného a na účely ochrany obetí a prevencie trestnej činnosti, ako je uvedené pri možnosti 3, a takisto by sa doplnili nelegislatívnymi opatreniami uvedenými pri možnosti 2, ktorých cieľom by bolo zlepšiť implementáciu vnútroštátnych právnych predpisov.

Na základe analýzy hospodárskeho a spoločenského dosahu a dosahu na základné práva, možnosti 3 a 4 predstavujú najlepší postup na riešenie problémov a dosiahnutie cieľov návrhu. Uprednostnila by sa možnosť 4, po nej by nasledovala možnosť 3.

Komisia vykonala hodnotenie vplyvu, ktoré bolo sprievodným dokumentom predchádzajúceho návrhu rámcového rozhodnutia z 25. marca 2009 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorý sa *mutatis mutandis* vzťahuje aj na tento návrh smernice. Správu o hodnotení vplyvu možno nájsť na tejto webovej stránke:

http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2009_en.htm#jls

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaného opatrenia**

Smernicou sa zruší rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV a jeho ustanovenia sa zahrnú do tejto smernice spolu s týmito novými prvkami:

– Trestné právo hmotné vo všeobecnosti

Kriminalizovali by sa závažné formy sexuálneho zneužívania a vykorisťovania detí, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahujú právne predpisy EÚ. Patrí sem napríklad organizácia cesty, ktorej účelom má byť sexuálne zneužitie – činnosť súvisiaca najmä, ale nie výhradne, so sexuálnou turistikou zameranou na deti. Definícia pojmu detská pornografia sa upraví tak, aby zodpovedala formulácii uvedenej v dohovore Rady Európy a opčnom protokole k Dohovoru o právach dieťaťa. Osobitná pozornosť sa venuje trestným činom namiereným proti deťom nachádzajúcim sa vo zvlášť zraniteľnej pozícii.

Predovšetkým by sa mali zvýšiť trestné sadzby, aby boli primerané, účinné a odrádzajúce. Pri určovaní stupňa závažnosti a stanovovaní primeranej výšky trestu by sa mali zvažovať rozličné faktory, ktoré sa môžu vyskytnúť pri veľmi rozdielnych druhoch trestných činov, ako je veľkosť ujmy spôsobenej obeťou, miera zavinenia páchateľom a veľkosť rizika, ktoré páchateľ predstavuje pre spoločnosť.

Trestné činy sú voči sebe v celom rade vzťahov. Vo všeobecnosti sú aktivity zahŕňajúce sexuálny kontakt závažnejšie než aktivity, pri ktorých k takémuto kontaktu nedochádza;

vykorisťovanie zvyšuje závažnosť trestného činu; donucovanie, násilie a hrozby sú závažnejšie než zneužitie moci páchatel'a voči obeti alebo využitie jej zraniteľného postavenia, čo je zasa závažnejšie než prípad, v ktorom obeť vyjadrila dobrovoľný súhlas. Prostitúcia, ktorá zahŕňa sexuálne aktivity a peňažné plnenie, je závažnejším činom než pornografické predstavenia, ktoré ich môžu alebo nemusia zahŕňať; zlákanie na prostitúciu alebo podobné aktivity je závažnejšie než iba zapríčinenie účasti, pretože zahŕňa aktívne vyhľadávanie detí ako tovaru. Výroba detskej pornografie, ktorá zvyčajne zahŕňa zlákanie dieťaťa a sexuálny kontakt s ním, je závažnejšia než iné trestné činy ako distribúcia detskej pornografie alebo jej ponúkanie, ktoré sú zasa závažnejšie než držba materiálu obsahujúceho detskú pornografiu a prístup k takémuto materiálu.

Kombináciou týchto rozličných kritérií sa teda rozlišuje päť rozličných skupín trestných činov v závislosti od ich stupňa závažnosti, čo následne vedie k rozličným trestným sadzbám pre tieto základné skutkové podstaty trestných činov.

– Nové formy trestnej činnosti páchanej s použitím informačných technológií

Kriminalizovali by sa nové formy sexuálneho zneužívania a vykorisťovania, pri ktorých sa využívajú IT. Patria sem pornografické predstavenia prenášané online alebo vedomé získavanie prístupu k detskej pornografii, pričom cieľom je zahrnúť prípady, keď prezeranie detskej pornografie na internetových stránkach bez stiahnutia alebo uloženia takýchto snímok nenaplnia skutkovú podstatu „držby“ ani „zaobstarávania“ detskej pornografie. Patrí sem aj trestný čin nadväzovania kontaktu s deťmi za účelom ich sexuálneho zneužitia (tzv. grooming) v zmysle formulácie uvedenej v dohovore Rady Európy.

– Vyšetrovanie trestnej činnosti a začatie trestného konania

Niekoľko ustanovení by bolo venovaných pomoci pri vyšetrovaní trestnej činnosti a vznesení obvinenia voči páchatel'om.

– Trestné stíhanie trestných činov spáchaných v zahraničí

Pravidlá na určenie súdnej právomoci by sa zmenili a doplnili s cieľom zabezpečiť, aby páchatelia sexuálneho zneužívania alebo vykorisťovania detí, ktorí sú občanmi EÚ či majú obvyklý pobyt v EÚ, boli trestne stíhaní aj vtedy, ak sa dopustia takýchto trestných činov mimo územia EÚ v rámci tzv. sexuálnej turistiky.

– Ochrana obetí

Do smernice budú zahrnuté nové ustanovenia venované ochrane obetí (v širšom zmysle slova), aby sa zabezpečilo, že právne opravné prostriedky sú pre obeť ľahko dostupné a obeť účasťou na trestnom konaní netrpia. V ustanoveniach je zahrnutá aj podpora obetí a ich ochrana, a to najmä pri vyšetrovaniach trestných činov a trestných konaniach.

– Prevencia trestnej činnosti

Realizovali by sa zmeny a doplnenia s cieľom pomôcť predchádzať sexuálnemu zneužívaniu a vykorisťovaniu detí, a to prostredníctvom viacerých opatrení zameraných na predchádzanie recidíve u osôb, ktoré sa takýchto trestných činov dopustili v minulosti, a na obmedzenie dostupnosti detskej pornografie na internete. Cieľom obmedzenia dostupnosti je obmedziť šírenie detskej pornografie sťažením prístupu na verejne prístupné internetové stránky. Toto

opatrenie však nie je náhradou za odstránenie obsahu pri zdroji alebo za trestné stíhanie páchateľov.

V dôsledku toho by bol návrh vo viacerých smeroch prínosom pre štandardnú ochranu stanovenú v dohovore Rady Európy. Pokiaľ ide o obsah, návrh zahŕňa prvky, ktoré nie sú obsiahnuté v dohovore Rady Európy, ako je zabezpečenie, aby sa zákaz vykonávať aktivity zahŕňajúce kontakt s deťmi uplatňoval na páchateľov trestných činov v rámci celej EÚ, ďalej zablokovanie prístupu k detskej pornografii na internete, kriminalizácia nútenia dieťaťa k sexuálnym aktivitám s treťou stranou, sexuálne zneužitie dieťaťa formou sexuálnych predstavení prenášaných online a klauzula o neuplatňovaní sankcií voči obetiam v detskom veku. Návrh ide zároveň nad rámec povinností, ktoré ukladá dohovor Rady Európy v oblasti výšky trestu, poskytovania bezplatného právneho poradenstva obetiam v detskom veku a potlačovania aktivít podnecujúcich zneužívanie detí a sexuálnu turistiku zameranú na deti. Z formálneho hľadiska začlenenie ustanovení z dohovoru Rady Európy do právnych predpisov EÚ uľahčí a urýchli prijatie vnútroštátnych opatrení v porovnaní s vnútroštátnymi postupmi ratifikácie a zabezpečí lepšie monitorovanie uplatňovania.

- **Právny základ**

Články 82 ods. 2 a 83 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

- **Zásada subsidiarity**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje na opatrenia Európskej Únie.

Členské štáty nemôžu v dostatočnej miere dosiahnuť ciele návrhu z nasledujúcich dôvodov.

Sexuálne vykorisťovanie a sexuálne zneužívanie detí sú fenomény so značným cezhraničným rozsahom, ktorý je najviac badateľný pri detskej pornografii a sexuálnej turistike zameranej na deti. Je teda potrebné zabezpečiť ochranu detí vo všetkých členských štátoch pred páchateľmi zo všetkých členských štátov, ktorí môžu bez obmedzenia cestovať. Na tento účel je potrebné prijať opatrenia na úrovni EÚ, najmä v nadväznosti na rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV a rozhodnutie Rady 2000/375/SVV¹, pretože cieľ účinnej ochrany detí nemôže byť v dostatočnej miere dosiahnutý na úrovni jednotlivých členských štátov, či už ide o centrálnu, regionálnu alebo miestnu úroveň.

Ciele návrhu možno lepšie dosiahnuť pomocou opatrení na úrovni Európskej únie z nasledovných dôvodov.

Návrh vo väčšej miere zosúladí trestné právo hmotné členských štátov a procesné pravidlá, čo bude mať pozitívny vplyv na boj proti takejto trestnej činnosti. Po prvé, je to spôsob, ako zabrániť tomu, aby si páchatelia pre páchanie takýchto trestných činov vybrali členské štáty, ktoré majú menej prísne pravidlá, po druhé, spoločné vymedzenie pojmov podporí výmenu užitočných údajov a skúseností a porovnateľnosť týchto údajov, a po tretie, uľahčí sa medzinárodná spolupráca. Návrh by takisto posilnil ochranu obetí v detskom veku. Je to humanitárny imperatív a takisto nevyhnutný predpoklad pre to, aby obe poskytovali dôkazy potrebné na trestné stíhanie páchateľov. Posilní sa aj účinnosť preventívnych opatrení v rámci EÚ.

¹ Rozhodnutie Rady z 29. mája 2000 o boji proti detskej pornografii na internete (Ú. v. ES L 138, 9.6.2000, s. 1).

Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z tohto(týchto) dôvodu(-ov).

Táto smernica sa obmedzuje na minimum požadované v záujme dosiahnutia týchto cieľov na európskej úrovni a neprekračuje rámec nevyhnutný na tento účel, pričom súčasne zohľadňuje potrebu precíznych právnych predpisov v oblasti trestného práva.

- **Výber nástrojov**

Navrhované nástroje: smernica.

V záujme boja proti sexuálnemu vykorisťovaniu detí je potrebné zosúladiť trestnoprávne predpisy členských štátov a zlepšiť tak spoluprácu v trestných veciach. Na tento účel sa v ZFEÚ v tejto oblasti osobitne počíta výhradne s prijímaním smerníc.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE INFORMÁCIE

- **Zrušenie existujúcich právnych predpisov**

Prijatím návrhu sa zrušia platné právne predpisy.

- **Územná pôsobnosť**

Prijatý návrh bude určený členským štátom. Uplatňovanie tejto smernice v Spojenom kráľovstve, Írsku a Dánsku sa určí v súlade s ustanoveniami protokolov (č. 21) a (č. 22) pripojených k Zmluve o fungovaní Európskej únie.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa zrušuje rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 82 ods. 2 a článok 83 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom⁴,

keďže:

- (1) Sexuálne zneužívanie a sexuálne vykorisťovanie detí a detská pornografia predstavujú závažné porušenie základných práv, najmä práv dieťaťa na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, ako je stanovené v Dohovore OSN o právach dieťaťa a Charte základných práv Európskej únie.
- (2) Výskyt detskej pornografie, ktorú tvoria snímky zobrazujúce sexuálne zneužívanie detí, a iných zvlášť závažných foriem sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania detí narastá a rozširuje sa používaním nových technológií a internetu.
- (3) Rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV o boji proti pohlavnému zneužívaniu detí a detskej pornografii⁵ zosúladzuje právne predpisy členských štátov s cieľom kriminalizovať najzávažnejšie formy sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania detí, rozšíriť vnútroštátnu súdnu právomoc a stanoviť minimálnu úroveň pomoci obetiam. V rámcovom rozhodnutí Rady 2001/220/SVV o postavení obetí v trestnom konaní⁶ sa stanovil súbor práv obetí v rámci trestných konaní vrátane práva na ochranu a odškodnenie. Okrem toho sa v dôsledku prijatia rámcového

² Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

³ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁴ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁵ Ú. v. EÚ L 13, 20.1.2004, s. 14.

⁶ Ú. v. ES L 82, 22.3.2001, s. 1.

rozhodnutia Rady 2009/948/SVV o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní⁷ uľahčí koordinácia trestného stíhania v prípadoch sexuálneho zneužívania, sexuálneho vykorisťovania detí a detskej pornografie.

- (4) Podľa článku 34 Dohovoru OSN o právach dieťaťa sa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, zaväzujú chrániť dieťa pred všetkými formami sexuálneho zneužívania. Opčný protokol OSN k Dohovoru o právach dieťaťa o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a najmä Dohovor Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním⁸ sú dôležitými krokmi na ceste k zlepšeniu medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti.
- (5) Závažné trestné činy, akými sú sexuálne vykorisťovanie detí a detská pornografia, si vyžadujú komplexný prístup zahŕňajúci trestné stíhanie páchatel'ov, ochranu obetí v detskom veku a predchádzanie tomuto fenoménu. Pri realizácii akýchkoľvek opatrení na boj proti týmto trestným činom je potrebné zohľadňovať v prvom rade najlepší záujem dieťaťa, a to v súlade s Chartou základných práv Európskej únie a Dohovorom OSN o právach dieťaťa. Rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV by sa malo nahradiť novým nástrojom, ktorý poskytne komplexný právny rámec potrebný na splnenie daného cieľa.
- (6) Závažné formy sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania detí by sa mali postihovať účinnými, primeranými a odrádzajúcimi trestami. Patria sem najmä rôzne formy sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania s využitím informačných a komunikačných technológií. Mala by sa tiež spresniť definícia pojmu detská pornografia a mala by byť uvedená do väčšieho súladu s definíciami uvedenými v medzinárodných nástrojoch.
- (7) Táto smernica sa nedotýka politik členských štátov týkajúcich sa sexuálnych aktivít vykonávaných so súhlasom, do ktorých môžu byť zapojené deti a ktoré možno pokladať za prirodzené objavovanie sexuality počas dospievania, pri zohľadnení rozdielnych kultúrnych a právnych tradícií a nových foriem nadväzovania a udržiavania vzťahov medzi deťmi a mladistvými, a to vrátane použitia informačných a komunikačných technológií.
- (8) Je potrebné uľahčiť vyšetrovanie trestných činov a vznesenie obvinenia voči páchatel'om v rámci trestných konaní, aby sa zohľadnili ťažkosti, ktorým musia obeť v detskom veku pri oznamovaní zneužitia čeliť, a anonymita páchatel'ov v kybernetickom priestore. Subjektom zodpovedným za vyšetrovanie a trestné stíhanie týchto trestných činov by mali byť poskytnuté efektívne nástroje vyšetrovania, aby sa zaistila úspešnosť vyšetrovania a trestného stíhania trestných činov uvedených v tejto smernici. Tieto nástroje môžu zahŕňať operácie s použitím agenta v utajení, odpočúvanie, utajené sledovanie vrátane elektronického sledovania, monitorovania bankových účtov alebo iné finančné vyšetrovanie.
- (9) Pravidlá na určenie súdnej právomoci by sa mali zmeniť a doplniť s cieľom zabezpečiť, aby páchatelia sexuálneho zneužívania a vykorisťovania detí, ktorí

⁷ Ú. v. EÚ L 328, 15.12.2009, s. 42.

⁸ Dohovor Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním, podpísaný v Lanzarote 25. 10. 2007, Zbierka zmlúv Rady Európy č. 201.

pochádzajú z Európskej únie, boli trestne stíhaní aj vtedy, ak sa takýchto trestných činov dopustili mimo územia Európskej únie, najmä v rámci tzv. sexuálnej turistiky.

- (10) Opatrenia na ochranu obetí v detskom veku by sa mali prijímať v záujme týchto obetí pri zohľadnení posúdenia ich potrieb. Pre obeť v detskom veku by mali byť právne opravné prostriedky ľahko dostupné, a to vrátane bezplatného právneho poradenstva a zastupovania a opatrení na riešenie konfliktu záujmov v prípadoch, ak bol páchateľom člen rodiny. Okrem toho by obeť v detskom veku mali byť chránené pred sankciami súvisiacimi napríklad s vnútroštátnymi právnymi predpismi v oblasti prisťahovalectva a prostitúcie, ak svoj prípad oznámia príslušným orgánom. Okrem toho účasť na trestnom konaní by obeť v detskom veku nemala spôsobovať ďalšiu traumu v dôsledku vypočúvania alebo vizuálneho kontaktu s páchateľom.
- (11) Mal by sa posudzovať stupeň nebezpečenstva, ktoré páchatelia predstavujú, a možné riziko opakovania sexuálnych trestných činov páchaných na deťoch, aby sa predišlo recidíve a minimalizoval sa jej výskyt, a zároveň by pre takýchto páchateľov mali byť na dobrovoľnej báze k dispozícii účinné intervenčné programy alebo opatrenia.
- (12) Ak je to z hľadiska stupňa nebezpečenstva, ktoré páchatelia predstavujú, a rizika opakovania trestného činu vhodné, malo by sa odsúdeným páchateľom podľa potreby dočasne alebo trvale zabrániť vo vykonávaní aktivít zahŕňajúcich pravidelný kontakt s deťmi. Malo by sa uľahčiť uplatňovanie takýchto zákazov v rámci celej EÚ.
- (13) Detská pornografia, ktorú tvoria snímky zobrazujúce sexuálne zneužívanie, je osobitným druhom obsahu, ktorý nemožno prezentovať ako vyjadrenie názoru. Boj proti detskej pornografii je potrebné realizovať formou obmedzenia šírenia materiálu obsahujúceho zneužívanie detí, a to tak, že sa sťaží možnosť páchateľov umiestniť takýto obsah na verejne dostupnú internetovú sieť. Je preto potrebné prijať opatrenia na odstránenie obsahu pri zdroji a zatknúť osoby, ktoré sa previnili tým, že distribuovali alebo sťahovali z internetu snímky zobrazujúce zneužívanie detí. EÚ by mala predovšetkým prostredníctvom užšej spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami podporovať efektívne odstraňovanie webových stránok obsahujúcich detskú pornografiu orgánmi tretích krajín, na ktorých území sa takéto stránky prevádzkujú. Keďže napriek tomuto úsiliu je odstránenie detského pornografického obsahu pri zdroji ťažké, ak sa pôvodný materiál nenachádza na území EÚ, mali by sa zaviesť mechanizmy, ktoré by z územia Únie zablokovali prístup na internetové stránky označené za stránky obsahujúce a šíriace detskú pornografiu. Na tento účel možno použiť rozličné vhodné mechanizmy, pre príslušné súdne alebo policajné orgány sa napríklad môže uľahčiť vydávanie príkazov na takéto blokovanie alebo možno podporiť a podnietiť poskytovateľov internetových služieb, aby na dobrovoľnej báze vypracovali kódexy správania a usmernenia pre blokovanie prístupu na takéto internetové stránky. Aby sa v záujme odstránenia a blokovania stránok obsahujúcich detskú pornografiu zabezpečilo, že vnútroštátne zoznamy webových stránok, na ktorých sa nachádza materiál obsahujúci detskú pornografiu, budú čo najúplnejšie a aby sa zároveň predišlo duplicite práce, verejné orgány by mali nadviazať vzájomnú spoluprácu a posilňovať ju. Všetky takéto kroky musia zohľadňovať práva konečných používateľov, musia sa pri nich dodržiavať právne a justičné postupy a musia byť v súlade s Európskym dohovorom o ľudských právach a Chartou základných práv Európskej únie. V rámci programu Bezpečnejší internet sa vytvorila sieť poradenských liniek, ktorých cieľom je zhromažďovať informácie

a zabezpečiť pokrytie a výmenu správ o hlavných typoch nelegálneho obsahu na internete.

- (14) Keďže cieľ tejto smernice, ktorým je boj proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a detskej pornografii, nemožno v dostatočnej miere dosiahnuť na úrovni členských štátov, a keďže ho možno vzhľadom na jeho rozsah a účinok lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia prijme opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity uvedenou v článku 3 a článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality, stanovenou v článku 5, táto smernica nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie tohto cieľa.
- (15) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, predovšetkým ľudskú dôstojnosť, zákaz mučenia a neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, práva detí, právo na slobodu a bezpečnosť, slobodu prejavu a právo na informácie, ochranu osobných údajov, právo na účinný opravný prostriedok a spravodlivý proces a zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov. Cieľom smernice je najmä zabezpečiť úplné rešpektovanie uvedených práv a je potrebné ju teda náležitým spôsobom uplatňovať.
- (16) [V súlade s článkami 1, 2, 3 a 4 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o fungovaní Európskej únie, Spojené kráľovstvo a Írsko oznámili svoje želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tejto smernice] ALEBO [Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, Spojené kráľovstvo a Írsko sa nebudú zúčastňovať na prijatí tejto smernice a nebudú ňou viazané ani nebudú podliehať jej uplatňovaniu]⁹. V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijímaní tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu,

PRIJALI TÚTO SMERNICU

Článok 1 **Predmet úpravy**

Cieľom tejto smernice je stanoviť minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblasti sexuálneho vykorisťovania detí. Jej cieľom je takisto zaviesť spoločné ustanovenia na posilnenie prevencie trestnej činnosti a ochrany jej obetí.

⁹ Konečné znenie tohto odôvodnenia v smernici bude závisieť od stanoviska Spojeného kráľovstva a Írska prijatého v súlade s ustanoveniami protokolu (č. 21).

Článok 2 **Vymedzenie pojmov**

Na účely tejto smernice:

- a) „dieťa“ je každá osoba mladšia ako 18 rokov;
- b) pojmom „detská pornografia“ sa označuje
 - i) každý materiál, ktorý vizuálne zobrazuje dieťa zapojené do skutočného alebo simulovaného jednoznačne sexuálneho konania alebo
 - ii) každé zobrazenie pohlavných orgánov dieťaťa primárne určené na sexuálne účely alebo
 - iii) každý materiál, ktorý vizuálne zobrazuje akúkoľvek osobu pripomínajúcu dieťa zapojenú do skutočného alebo simulovaného jednoznačne sexuálneho konania alebo každé zobrazenie pohlavných orgánov akejkoľvek osoby pripomínajúcej dieťa primárne určené na sexuálne účely alebo
 - iv) realistické snímky dieťaťa zapojeného do jednoznačne sexuálneho konania alebo realistické snímky pohlavných orgánov dieťaťa primárne určené na sexuálne účely, a to bez ohľadu na skutočnú existenciu takéhoto dieťaťa;
- c) „detská prostitúcia“ znamená využívanie dieťaťa na sexuálne aktivity, pri ktorých je peňažná alebo iná forma odmeny alebo protiplnenia poskytnutá alebo prisľúbená výmenou za zapojenie dieťaťa do sexuálnych aktivít bez ohľadu na to, či táto platba, prisľub alebo protiplnenie boli poskytnuté dieťaťu alebo tretej osobe;
- d) „pornografické predstavenie“ znamená živé predstavenie, a to aj s využitím informačných a komunikačných technológií, v ktorom:
 - i) je dieťa zapojené do reálneho alebo simulovaného jednoznačne sexuálneho konania alebo
 - ii) sú pohlavné orgány dieťaťa obnažované primárne na sexuálne účely;
- e) „právnická osoba“ je každý subjekt, ktorý má právnu subjektivitu podľa uplatniteľného práva, s výnimkou štátov alebo verejnoprávných orgánov, ktoré vykonávajú štátnu moc, a verejnoprávných medzinárodných organizácií.

Článok 3 **Trestné činy týkajúce sa sexuálneho zneužívania**

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby bolo úmyselné konanie uvedené v odsekoch 2 až 5 trestné.

2. Zapríčinenie toho, že dieťa, ktoré ešte nedosiahlo vek, v ktorom je podľa vnútroštátneho práva spôsobilé dať súhlas k pohlavnému styku, sa stane na sexuálne účely svedkom sexuálneho zneužitia alebo sexuálnych aktivít, hoci sa na nich toto dieťa nemusí priamo zúčastňovať, sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky.
3. Zapojenie sa do sexuálnych aktivít s dieťaťom, ktoré ešte nedosiahlo vek, v ktorom je podľa vnútroštátneho práva spôsobilé dať súhlas k pohlavnému styku, sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej päť rokov.
4. Zapojenie sa do sexuálnych aktivít s dieťaťom, pri ktorom sa:
 - i) zneužije uznané postavenie, ktoré vyplýva z dôvery, autority alebo vplyvu na dieťa, sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov alebo
 - ii) zneužije zvlášť zraniteľné postavenie dieťaťa, najmä v dôsledku duševného alebo telesného postihnutia alebo závislosti dieťaťa, sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov alebo
 - iii) použije donucovanie, násilie alebo hrozby sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov.
5. Donútenie dieťaťa k sexuálnym aktivitám s treťou stranou sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov.

Článok 4

Trestné činy týkajúce sa sexuálneho vykorisťovania

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby bolo úmyselné konanie uvedené v odsekoch 2 až 11 trestné.
2. Zapríčinenie účasti dieťaťa na pornografických predstaveniach sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky.
3. Profitovanie z dieťaťa zúčastňujúceho sa na pornografických predstaveniach alebo iné vykorisťovanie tohto dieťaťa sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky.
4. Vedomé návštevy pornografických predstavení, na ktorých sa zúčastňujú deti, sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky.
5. Zlákanie dieťaťa k účasti na pornografických predstaveniach sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej päť rokov.
6. Zapríčinenie účasti dieťaťa na detskej prostitúcii sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej päť rokov.

7. Profitovanie z dieťaťa zúčastňujúceho sa na detskej prostitúcii alebo iné vykorisťovanie tohto dieťaťa sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej päť rokov.
8. Zapojenie sa do sexuálnych aktivít s dieťaťom spojených s detskou prostitúciou sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej päť rokov.
9. Donútenie dieťaťa k účasti na pornografických predstaveniach sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov.
10. Zlákane dieťaťa k účasti na detskej prostitúcii sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov.
11. Donútenie dieťaťa k detskej prostitúcii sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov.

Článok 5

Trestné činy týkajúce sa detskej pornografie

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby úmyselné konanie uvedené v odsekoch 2 až 6 bolo trestné.
2. Nadobúdanie alebo držba detskej pornografie sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej jeden rok.
3. Vedomé získavanie prístupu k detskej pornografii pomocou informačných a komunikačných technológií sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej jeden rok.
4. Distribúcia, šírenie alebo ďalšie postupovanie detskej pornografie sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky.
5. Ponúkanie, dodávanie alebo sprístupňovanie detskej pornografie sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky.
6. Výroba detskej pornografie sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej päť rokov.

Článok 6

Kontaktovanie detí na účely ich sexuálneho zneužitia

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby bolo toto úmyselné konanie trestné:

Návrh dospelého, uskutočnený pomocou informačných a komunikačných technológií, na stretnutie s dieťaťom, ktoré nedosiahlo vek, v ktorom je podľa vnútroštátneho práva spôsobilé dať súhlas k pohlavnému styku, s cieľom spáchať niektorý z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 3 a článku 5 ods. 6, ak po tomto návrhu nasledovali faktické činy vedúce k takémuto stretnutiu, sa trestá odňatím slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dva roky.

Článok 7

Podnecovanie, napomáhanie a navádzanie, pokus a príprava trestných činov

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby podnecovanie, napomáhanie a navádzanie k spáchaniu niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 6 bolo trestné.
2. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby pokusy o spáchanie niektorého z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 3 až 5 a v ods. 2, ktorý sa týka účasti dieťaťa ako svedka sexuálneho zneužívania, a trestných činov uvedených v článku 4 ods. 2 až 3 a ods. 5 až 11 a článku 5 ods. 2 a ods. 4 až 6 boli trestné.
3. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby bolo toto úmyselné konanie trestné:
 - a) šírenie materiálu propagujúceho príležitosť spáchať niektorý z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 6;
 - b) organizácia cesty za účelom spáchania niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 6.

Článok 8

Sexuálne aktivity medzi rovesníkmi vykonávané s ich súhlasom

Ustanovenia článku 3 ods. 2 týkajúce sa účasti dieťaťa ako svedka sexuálnych aktivít a ods. 3, článku 4 ods. 2 a 4 a článku 5 neupravujú sexuálne aktivity vykonávané zo strany detí a s ich súhlasom alebo sexuálne aktivity, do ktorých sú zapojené osoby, ktoré sú si vekom a stupňom duševného a telesného vývoja alebo zrelosti blízke, pokiaľ pri nich nedošlo k zneužitiu.

Článok 9

Príťažujúce okolnosti

1. Ak nasledujúce okolnosti nie sú už súčasťou skutkovej podstaty trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 pokladajú sa na účely tejto smernice za príťažujúce okolnosti:
 - a) dieťa ešte nedosiahlo vek, v ktorom je podľa vnútroštátneho práva spôsobilé dať súhlas k pohlavnému styku;
 - b) trestný čin bol spáchaný na dieťati, ktoré sa nachádza vo zvlášť zraniteľnom postavení, najmä v dôsledku duševného alebo telesného postihnutia alebo závislosti dieťaťa;
 - c) trestný čin spáchal člen rodiny, osoba žijúca v spoločnej domácnosti s dieťaťom alebo osoba, ktorá zneužila svoju autoritu;
 - d) trestný čin spáchalo viacero ľudí spoločným konaním;

- e) trestné činy boli spáchané v rámci zločineckej organizácie v zmysle rámcového rozhodnutia 2008/841/SVV¹⁰;
 - f) páchateľ bol už v minulosti odsúdený za trestný čin tej istej povahy;
 - g) trestným činom bol ohrozený život dieťaťa;
 - h) trestný čin bol sprevádzaný hrubým násilím alebo spôsobil dieťaťu ťažkú ujmu.
2. Ak nastala aspoň jedna z príťažujúcich okolností uvedených v odseku 1, členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby za spáchanie trestných činov uvedených v článkoch 3 až 6 boli ukladané účinné, primerané a odrádzajúce tresty, ktoré sú prísnejšie než tresty uvedené v článkoch 3 až 6 ukladané pri základnej skutkovej podstate trestného činu.

Článok 10

Zákaz vykonávania určitých aktivít z dôvodu odsúdenia

1. S cieľom vyhnúť sa riziku možného opakovania trestných činov, členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby sa fyzickej osobe, ktorá bola odsúdená za spáchanie niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7, mohlo dočasne alebo trvale zabrániť vo vykonávaní aktivít zahŕňajúcich pravidelný kontakt s deťmi.
2. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby opatrenie uvedené v odseku 1 bolo zaznamenané do registra trestov členského štátu, v ktorom bola táto osoba odsúdená.
3. Odchyľne od článku 7 ods. 2 a článku 9 ods. 2 rámcového rozhodnutia Rady 2009/315/SVV o organizácii a obsahu výmeny informácií z registra trestov medzi členskými štátmi¹¹, na účely účinného uplatnenia opatrenia dočasne alebo trvale zabraňujúceho takejto osobe vykonávať aktivity zahŕňajúce pravidelný kontakt s deťmi, prijímú členské štáty opatrenia na zabezpečenie toho, aby informácie týkajúce zabránenia vo vykonávaní určitých aktivít z dôvodu odsúdenia za spáchanie niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 tejto smernice boli postúpené na základe žiadosti podľa článku 6 tohto rámcového rozhodnutia zo strany ústredného orgánu členského štátu, ktorého štátnym príslušníkom dotknutá osoba je, a to najmä vtedy, ak žiadajúci členský štát podmieňuje prístup k určitým aktivitám zabezpečením, že kandidáti neboli odsúdení za žiadny z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 tejto smernice, a opatrenia na zabezpečenie toho, aby osobné údaje týkajúce sa takéhoto zabránenia vo vykonávaní aktivít poskytnuté podľa článku 7 ods. 2 a 4 uvedeného rámcového rozhodnutia mohli byť v každom prípade použité na takýto účel.
4. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie uznania a uplatňovania opatrenia uvedeného v odseku 1, ktoré bolo prijaté v inom členskom štáte.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 300, 11.11.2008, s. 42.

¹¹ Ú. v. EÚ L 93, 7.4.2009, s. 23.

Článok 11
Zodpovednosť právnických osôb

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby právnické osoby mohli byť uznané za zodpovedné za ktorýkoľvek z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7, ak ich spáchala v ich prospech akákoľvek osoba, ktorá konala buď individuálne, alebo ako člen orgánu právnickej osoby, a ktorá má v tejto právnickej osobe vedúcu pozíciu na základe:
 - a) oprávnenia zastupovať právnickú osobu;
 - b) právomoci rozhodovať v mene právnickej osoby;
 - c) právomoci vykonávať kontrolu v rámci tejto právnickej osoby.
2. Členské štáty tiež prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby právnické osoby mohli byť uznané za zodpovedné v prípade, že nedostatočný dohľad alebo kontrola zo strany osoby uvedenej v odseku 1 tohto článku umožnili spáchanie niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 osobou, ktorá je jej podriadená, a to v prospech tejto právnickej osoby.
3. Zodpovednosť právnických osôb podľa odsekov 1 a 2 tohto článku nemá vplyv na trestné konanie voči fyzickým osobám, ktoré sú páchatelmi alebo pomocníkmi pri páchaní niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7.

Článok 12
Sankcie voči právnickým osobám

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby sa právnickým osobám zodpovedným podľa článku 11 ods. 1 ukladali účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, ktoré zahŕňajú pokuty trestnoprávnej alebo inej povahy a ktoré môžu zahŕňať iné sankcie, ako napríklad:
 - a) vylúčenie z nároku na verejné dávky alebo pomoc;
 - b) dočasný alebo trvalý zákaz výkonu obchodnej činnosti;
 - c) nariadenie súdneho dohľadu;
 - d) súdne rozhodnutie o zrušení právnickej osoby;
 - e) dočasné alebo trvalé zatvorenie prevádzok, ktoré sa použili na spáchanie trestného činu.
2. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby sa právnickým osobám trestne zodpovedným podľa článku 11 ods. 2 ukladali účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo opatrenia.

Článok 13

Nestíhanie obete alebo neuplatňovanie trestov voči obeti

Členské štáty stanovujú možnosť, že obeť trestných činov uvedených v článku 4 a článku 5 ods. 4 až 6, ktoré sú v detskom veku, nebudú za svoju účasť na nezákonnej činnosti, ktorá je priamym dôsledkom ich vystavenia takýmto trestným činom, trestne stíhané ani im ukladané tresty.

Článok 14

Vyšetrovanie a trestné stíhanie

1. Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby vyšetrovanie alebo trestné stíhanie v prípade trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 nezáviselo od oznámenia alebo obvinenia zo strany obete trestného činu a aby v trestnom konaní bolo možné pokračovať aj vtedy, ak obeť trestného činu svoju výpoveď odvolala.
2. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, ktoré v prípade ktoréhokoľvek z trestných činov uvedených v článku 3, článku 4 ods. 2 až 3 a ods. 5 až 11 a v článku 5 ods. 6 umožňujú trestné stíhanie ešte dostatočne dlhý čas po tom, ako obeť dosiahla plnoletosť, pričom tento časový úsek je primeraný stupňu závažnosti predmetného trestného činu.
3. Členské štáty prijímajú opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie účinných nástrojov vyšetrovania pre osoby, jednotky alebo orgány zodpovedajúce za vyšetrovanie alebo trestné stíhanie trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7, pričom by sa povolila realizácia operácií s použitím agenta v utajení aspoň v tých prípadoch, pri ktorých boli použité informačné a komunikačné technológie.
4. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia umožňujúce vyšetrovacím jednotkám alebo orgánom pokúsiť sa o identifikáciu obetí trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7, najmä pomocou analýzy detského pornografického materiálu, ako sú fotografie a audiovizuálne nahrávky poskytované alebo dostupné pomocou informačných a komunikačných technológií.

Článok 15

Oznámenie podozrenia zo sexuálneho vykorisťovania alebo sexuálneho zneužívania

1. Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby pravidlá zachovávanie dôvernosti stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch v súvislosti s osobami vykonávajúcimi určité povolanie vyžadujúce si kontakt s deťmi, neznemožňovali osobám vykonávajúcim takéto povolanie oznámiť príslušným orgánom zodpovedným za ochranu detí, každú situáciu, pri ktorej majú opodstatnené dôvody domnievať sa, že dieťa je obeťou niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7.
2. Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby každá osoba, ktorá má poznatky alebo dôvodné podozrenie, že sa páchajú trestné činy uvedené v článkoch 3 až 7, tieto skutočnosti oznámila príslušným orgánom.

Článok 16

Súdna právomoc a koordinácia trestného stíhania

1. Každý členský štát prijme opatrenia potrebné na určenie svojej súdnej právomoci vo vzťahu k trestným činom uvedeným v článkoch 3 až 7, ak:
 - a) trestný čin bol spáchaný úplne alebo čiastočne na jeho území alebo
 - b) páchatel' je jeho štátnym príslušníkom alebo má na jeho území obvyklý pobyt alebo
 - c) trestný čin bol spáchaný voči jeho štátnemu príslušníkovi alebo osobe, ktorá má na jeho území obvyklý pobyt alebo
 - d) trestný čin bol spáchaný v prospech právnickej osoby usadenej na území tohto členského štátu.
2. Každý členský štát zabezpečí, aby sa jeho súdna právomoc uplatňovala aj na situácie, v ktorých je niektorý z trestných činov uvedených v článkoch 5 a 6, a ak je to relevantné v článkoch 3 a 7, spáchaný pomocou informačných a komunikačných technológií, ku ktorým bol vykonaný prístup z jeho územia, a to bez ohľadu na to, či sa tieto technológie nachádzajú alebo nenachádzajú na jeho území.
3. Každý členský štát môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať pravidlá na určenie súdnej právomoci uvedené v odseku 1 písm. c) a d) alebo že ich bude uplatňovať len v určitých prípadoch alebo za určitých okolností, ak bol trestný čin spáchaný mimo jeho územia.
4. Pri trestnom stíhaní niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 spáchaného mimo územia dotknutého štátu prijme každý členský štát, pokiaľ ide o odsek 1 písmeno b) tohto článku, opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby jeho súdna právomoc nebola podriadená podmienke, že:
 - a) čin predstavuje trestný čin na tom mieste, kde bol spáchaný alebo
 - b) trestné stíhanie sa môže začať iba na základe oznámenia obete na mieste, kde bol trestný čin spáchaný, alebo na základe oznámenia štátu, na území ktorého bol trestný čin spáchaný.

Článok 17

Všeobecné ustanovenia o opatreniach na pomoc, podporu a ochranu obetí

1. Obetiam trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 sa poskytuje pomoc, podpora a ochrana, pričom sa zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa.
2. Členské štáty zabezpečia, aby v situáciách, keď je vek osoby, voči ktorej bol spáchaný niektorý z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7, neistý a existujú dôvody domnievať sa, že táto osoba je dieťaťom, sa takáto osoba pokladala za dieťa a aby jej bola bezodkladne poskytnutá pomoc, podpora a ochrana v súlade s článkami 18 a 19 až dovtedy, kým sa nezistí jej vek.

Článok 18

Pomoc a podpora obetiam

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby sa pomoc a podpora obetiam poskytovala pred trestným konaním, počas neho a primerane dlhý čas aj po jeho skončení, aby sa obetiam umožnilo uplatniť svoje práva stanovené v rámcovom rozhodnutí Rady 2001/220/SVV¹² o postavení obetí v trestnom konaní a v tejto smernici.
2. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby sa osobitné opatrenia na pomoc a podporu obetiam pri ich fyzickom a psychicko-sociálnom zotavovaní v krátkodobom a dlhodobom horizonte prijali na základe individuálneho posúdenia osobitných okolností každej jednotlivkej obete v detskom veku pri riadnom zohľadnení jej názorov, potrieb a obáv.
3. Obete ktoréhokoľvek z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 sa považujú za zvlášť zraniteľné obete podľa článku 2 ods. 2, článku 8 ods. 4 a článku 14 ods. 1 rámcového rozhodnutia Rady 2001/220/SVV.
4. Členské štáty prijímú podľa potreby a možnosti opatrenia na poskytovanie pomoci a podpory rodine obete. Ak je to potrebné a možné, členské uplatňujú vo vzťahu k uvedenej rodine článok 4 rámcového rozhodnutia Rady 2001/220/SVV.

Článok 19

Ochrana obetí v detskom veku počas vyšetrovania a trestného konania

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby súdne orgány vymenovali na účely vyšetrovania a trestného konania osobitného zástupcu pre obeť v detskom veku, ak podľa vnútroštátnych právnych predpisov nesmú nositelia rodičovskej zodpovednosti zastupovať dieťa z dôvodu konfliktu záujmov medzi nimi a obeťou v detskom veku, alebo ak dieťa nikto nesprevádza, alebo je oddelené od rodiny.
2. Členské štáty zabezpečia, aby obete v detskom veku mali bezodkladný prístup k bezplatnému právnomu poradenstvu a bezplatnému právnomu zastupovaniu, a to aj na účely uplatnenia nároku na odškodnenie.
3. Bez toho, aby boli dotknuté práva na obhajobu, členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby pri vyšetrovaní ktoréhokoľvek z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7:
 - a) bola obeť v detskom veku vypočutá bez neodôvodneného odkladu hneď, ako boli predmetné skutočnosti oznámené príslušným orgánom;
 - b) bola obeť v detskom veku v prípade potreby vypočutá v priestoroch určených alebo prispôbovaných na tento účel;

¹² Ú. v. EÚ L 82, 22.3.2001, s. 1.

- c) bola obeť v detskom veku vypočutá odborníkmi alebo s pomocou odborníkov, ktorí sú na tento účel vyškolení;
 - d) každé vypočúvanie obete v detskom veku viedli podľa možnosti a potreby tie isté osoby;
 - e) počet vypočúvaní bol čo najmenší a vypočúvania sa vykonávali iba vtedy, ak je to vyslovene nevyhnutné na účely trestného konania;
 - f) obeť v detskom veku mohol sprevádzať jej právny zástupca prípadne dospelá osoba, ktorú si táto obeť sama vyberie, pokiaľ nebolo v prípade tejto osoby prijaté odôvodnené rozhodnutie v opačnom zmysle.
4. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby zo všetkých vypočúvaní obete v detskom veku či svedka v detskom veku v rámci vyšetrovania ktoréhokoľvek trestného činu uvedeného v článkoch 3 až 7 mohol byť zhotovený videozáznam a aby tieto videozáznamy z vypočúvania mohli byť použité ako dôkaz pri trestnom konaní pred súdom v súlade s pravidlami uvedenými v ich vnútroštátnych právnych predpisoch.
5. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby pri trestnom konaní pred súdom vo veci ktoréhokoľvek z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 bolo možné nariadiť, že:
- a) súdne pojednávanie bude verejné;
 - b) obeť v detskom veku môže byť vypočutá v súdnej sieni bez toho, aby bola osobne prítomná, konkrétne s využitím vhodných komunikačných technológií.

Článok 20

Intervenčné programy a opatrenia

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby sa pri osobách odsúdených za niektorý z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 posúdilo nebezpečenstvo, ktoré tieto osoby predstavujú, a možné riziko, že zopakujú niektorý z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 s cieľom určiť vhodné intervenčné programy alebo opatrenia.
2. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie dostupnosti účinných intervenčných programov a opatrení s cieľom predísť riziku opakovania trestných činov sexuálnej povahy namierených proti deťom a minimalizovať toto riziko. Tieto programy a opatrenia sú dostupné po celý čas trvania trestného konania, vo väzení aj mimo neho, v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

V prípade detí, ktoré sa dopustili trestného činu sexuálnej povahy vrátane detí, ktoré nedosiahli vek trestnoprávnej zodpovednosti, sa tieto intervenčné programy alebo opatrenia prispôsobia tak, aby zodpovedali osobitným vývojovým potrebám týchto detí.

3. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby osoby odsúdené za niektorý z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7 a prípadne aj po zohľadnení posudku uvedeného v odseku 1:
 - a) mohli mať prístup k programom alebo opatreniam uvedeným v odsekoch 1 a 2;
 - b) im bol ponúknutý prístup k osobitným programom a opatreniam;
 - c) boli v plnej miere informované o dôvodoch návrhu, v ktorom sa pre nich žiada prístup k osobitným programom alebo opatreniam;
 - d) súhlasili s účasťou na osobitných programoch alebo opatreniach a boli v plnej miere oboznámené so situáciou;
 - e) mohli účasť odmietnuť a boli informované o možných následkoch tohto odmietnutia.
4. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby osoby, proti ktorým je vedené trestné konanie vo veci niektorého z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7, mohli mať prístup k programom alebo opatreniam uvedeným v odsekoch 1 a 2 tohto článku za predpokladu splnenia podmienok, ktoré neporušujú ani nie sú v rozpore s právom na obhajobu a požiadavkou na spravodlivý a nestranný súdny proces a ktoré predovšetkým rešpektujú zásadu prezumpcie neviny.
5. Členské štáty prijímú opatrenie potrebné na zabezpečenie, aby osoby, ktoré sa obávajú, že môžu spáchať niektorý z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 7, mohli mať v prípade potreby prístup k účinným intervenčným programom alebo opatreniam, na základe ktorých je možné posúdiť riziko možného spáchania trestného činu a predísť jeho spáchaniu.

Článok 21

Zablokovanie prístupu na internetové stránky obsahujúce detskú pornografiu

1. Každý členský štát prijme opatrenia potrebné na dosiahnutie toho, aby používateľom internetu na jeho území zablokoval prístup na internetové stránky obsahujúce alebo šíriace detskú pornografiu. Takéto zablokovanie prístupu sa realizuje pod podmienkou poskytnutia primeraných záruk, pričom je potrebné predovšetkým zabezpečiť, aby sa zablokovanie obmedzilo len na to, čo je nevyhnutné, a aby boli používatelia informovaní o dôvodoch zablokovania a poskytovatelia tohto obsahu o možnosti napadnúť rozhodnutie o zablokovaní.
2. Bez toho, aby boli dotknuté uvedené skutočnosti, členské štáty prijímú opatrenia potrebné na dosiahnutie odstránenia internetových stránok obsahujúcich alebo šíriacich detskú pornografiu.

Článok 22

Zrušenie rámcového rozhodnutia 2004/68/SVV

Týmto sa zrušuje rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehoty na transpozíciu do vnútroštátneho práva.

Odkazy na zrušené rámcové rozhodnutie sa považujú za odkazy na túto smernicu.

Článok 23 **Transpozícia**

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, právne a správne predpisy potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do [DVOCH ROKOV OD PRIJATIA]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto predpisov a poskytnú jej tabuľku zhody medzi týmito predpismi a touto smernicou.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých predpisoch alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 24 **Podávanie správ**

1. Komisia predloží do [ŠTYROCH ROKOV OD PRIJATIA SMERNICE] a potom každé tri roky správu Európskemu parlamentu a Rade, podľa potreby vrátane prípadných návrhov.
2. Členské štáty zašlú Komisii všetky informácie potrebné na prípravu správy uvedenej v odseku 1. Tieto informácie obsahujú podrobný opis legislatívnych a nelegislatívnych opatrení prijatých v súlade s touto smernicou.

Článok 25 **Nadobudnutie účinnosti**

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 26 **Adresáti**

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*